

PROTOKOLL REPRESENTANTSKAPSMØTE 18. OG 19. OKTOBER 2022

Sted: Clarion Hotel og Congress Oslo Airport, Gardermoen
Tid: 18. og 19. oktober 2022

Møteledelse: Ordfører Ragnhild Sæle og Arvid Wold

Sekretariat: Generalsekretær Lars Erik Wallin
Kontorsjef Siv Bøifot
Organisasjonsmedarbeider Anne Grete Stabekk
Beiterådgiver Per Fosshem

Saksliste

1/22	OPPROP, GODKJENNING AV SAKSLISTE OG VALG AV TO REPRESENTANTERT TIL Å SKRIVE UNDER PROTOKOLLEN	2
2/22	LEDERS TALE V/STYRELEDER RONALD CATO SLEMMEN	3
3/22	GODTGJØRINGER TIL TILLITSVALGTE I NSG 2021 V/LEDER I KONTOLLUTVALGET KNUT EVENSEN	4
4/22	PROSESS MED BUDSJETT FOR NSG 2023.....	5
5/22	SKRÅBLIKK PÅ NSG V/1. VARA TIL STYRET ÅSHILD ØRITSLAND VÅGE.....	7
6/22	ORGANISASJONEN NSG V/STYRET	7
7/22	ORIENTERING FRA VALGNEMNDA V/LEDER ANN KRISTIN TEKSLE	8
7/22	ORIENTERINGER I FRA NSG	9
	• STYRET/ADMINISTRASJONEN	
	○ INNTEKTSMÅLING I JORDBRUKET	
	○ ARBEIDET FRAM MOT JORDBRUKSFORHANDLINGENE 2023	
	○ LEDERMØTER HØSTEN 2021	
	○ ÅRSMØTER 2023	
8/22	AVSLUTNING/HEVE FANEN/VEL HJEM V/KOMMUNIKASJONSRAÐGIVER YNGVE EKERN	10

1/22 Opprop, godkjenning av sakslisten og valg av to representanter til å underskrive protokollen

Ordfører Ragnhild Sæle ønsket velkommen og foretok opprop i henhold til deltakerliste. Det var 24 stemmeberettigede til stede.

Deltakere:

* *Stemmerett Representantskapet*

* 1.	Ragnhild	Sæle	Ordfører	
* 2.	Arvid	Wold	Varaordfører	
3.	Ronald	Slemmen	Sentralstyret	Styrets leder
4.	Marthe	Lang-Ree	Sentralstyret	Styrets nestleder
5.	Eivind Såstad	Mjøen	Sentralstyret	Styremedlem
6.	Else	Asplin	Sentralstyret	Styremedlem
7.	Sigurd	Vikesland	Sentralstyret	Styremedlem
8.	Ketil	Trongmo	Sentralstyret	Styremedlem
9.	Håvard	Helgeland	Sentralstyret	Styremedlem
10.	Åshild	Våge	Sentralstyret	1. vara styremedlem
* 11.	Eli	Folven	Årsmøtevalgt repr.medlem	Geiterepresentant
* 12.	Even	Steinlien	Årsmøtevalgt repr.medlem	Geiterepresentant
* 13.	Andrè	Kristoffersen	Årsmøtevalgt repr.medlem	Geiterepresentant
* 14.	Arvid	Årdal	Årsmøtevalgt repr.medlem	Gjeterhundrepresentant
* 15.	Stein Ø Frilseth	Bentstuen	Akershus	Fylkesleder
* 16.	Kåre	Blålid	Aust-Agder	Fylkesleder
* 17.	Gerd	Jorde	Buskerud	Fylkesleder
* 18.	Bjørn Tore	Søfting	Finnmark	Fylkesleder
* 19.	Per-Joar Os	Nesthun	Hedmark	Fylkesleder
* 20.	Reidar	Kallestad	Hordaland	Fylkesleder
* 21.	Lars Olav	Vanberg	Møre og Romsdal	Fylkesleder
* 22.	Hans Elling	Angell	Nordland	Vara fylkesleder
* 23.	Oddbjørn	Kaasa	Nord-Trøndelag	Fylkesleder
* 24.	Knut	Evensen	Oppland	Fylkesleder
* 25.	Kjell Åge	Torsen	Rogaland	Fylkesleder
* 26.	Erlend	Fossen	Sogn og Fjordane	Vara fylkesleder
* 27.	Olav Edvin	Heggvold	Sør-Trøndelag	Fylkesleder
* 28.	Knut Johan	Hvistendahl	Telemark	Fylkesleder
* 29.	Gunbjørg N.	Melkiersen	Troms	Fylkesleder
* 30.	Sven	Haughom	Vest-Agder	Fylkesleder
* 31.	May Britt	Michelsen	Vestfold	Vara fylkesleder
* 32.	Grete	Stokstad	Østfold	Fylkesleder

33.	Jens Ola	Lundstad	Akershus	Fylkessekretær
34.	Jørgen	Moe	Finnmark	Vara fylkessekretær
35.	Agnete	Fauskrud	Hedmark	Fylkessekretær
36.	Karluf	Håkull	Hordaland	Fylkessekretær
37.	Pål	Kjorstad	Oppland	Fylkessekretær
38.	Hilde Elin	Østerhus	Rogaland	Fylkessekretær
39.	Solgun	Haugen	Sogn og Fjordane	Fylkessekretær
40.	Bjørn	Wæhre	Sør- og Nord-Trøndelag	Fylkessekretær
41.	<i>Britt Ljosland</i>	<i>Johansson</i>	<i>Vest-Agder</i>	<i>Fylkessekretær (Forfall)</i>
42.	Elin	Fuglestad	RNU	Leder Team Ung
43.	Sven	Reiersen	RNU	Leder avlsutvalg
44.	Eirik	Kolbjørnshus	RNU	Leder ull- og klipperådet
45.	Ann Kristin	Teksle	Valgnemnda	Leder valgnemnda
46.	Lars Erik	Wallin	Norsk Sau og Geit	Generalsekretær
47.	Thor	Blichfeldt	Norsk Sau og Geit	Avls- og seminsjef
48.	Siv	Bøifot	Norsk Sau og Geit	Kontorsjef
49.	Yngve	Ekern	Norsk Sau og Geit	Redaktør
50.	Per	Fossheim	Norsk Sau og Geit	Beite- og utmarksrådgiver
51.	Karianne	Kjelstrup	Norsk Sau og Geit	Organisasjonsrådgiver
52.	Anne Grete	Stabekk	Norsk Sau og Geit	Organisasjonsrådgiver

Vedtak:

Representantskapet godkjente sakslista som vedlagt.

Per-Joar Os Nesthun og Lars Olav Vanberg ble valgt til å underskrive protokollen sammen med ordfører.

Møtebok underskrives digitalt.

2/22 **Leders tale v/styreleder Ronald Cato Slemmen**

Dokumenter som følger saken:

Leders tale er i sin helhet vedlagt protokollen (Vedlegg 1).

Kommentar/dialog til leders tale:

- NSG har Metanmåleren og kompetanse, men mangler finansiering. Dette må på plass.
- Metanmåleren er viktig miljøtiltak. Informasjon må ut til forbruker. Bør vises fram i Oslo.
- Kjøtt i skole er et flott tiltak. Har vært gjort mye flere steder. Fylkeslederne bør følge opp dette.

- Flott gjennomførte norgesmesterskap nå i oktober, men ønske om streaming på begge.

Følgende hadde ordet:

Sven Reiersen (43), May Britt Michelsen (31), Kjell Åge Torsen (25)

3/22 Godtgjøringer til tillitsvalgte i NSG 2023 v/leder i Kontrollutvalget Knut Evensen

Dokumenter som følger saken:

Kontrollutvalgets saksfremlegg til godtgjørelse for sentralt tillitsvalgte i NSG til behandling i Representantskapet 18. oktober 2022.

Varaordfører Arvid Wold ledet representantskapet under behandling av denne saken. Ordfører, styret og 1. vara til styret, samt ansatte (bortsett fra saksbehandler/sekretær Lars Erik Wallin) forlot salen under saksbehandlingen.

Gjeldende fra 01.01.2023

Styreleder sentralstyret	Fast årlig godtgjørelse	166 900
Nestleder sentralstyret	Fast årlig godtgjørelse	55 640
Øvrige styremedlemmer sentralstyret	Fast årlig godtgjørelse	16 700
Ordfører	Fast årlig godtgjørelse	16 700
Leder sentrale råd <ul style="list-style-type: none"> • Avlsrådet for sau • Fagrådet for geit • Gjeterhundrådet • Ull- og klipperådet • Utmarksrådet • Markedsrådet • Team ung i NSG • Valgnemnda • Kontrollutvalget 	Fast årlig godtgjørelse	16 700
Daggodtgjørelse (over 4 timer) <ul style="list-style-type: none"> • Fysiske eller digitale møter over 4 timer. 		2 240
Godtgjørelse (2 til 4 timer) <ul style="list-style-type: none"> • Fysiske eller digitale møter 2 til 4 timer. 		1 130
Godtgjørelse (under 2 timer) <ul style="list-style-type: none"> • Fysiske eller digitale møter under 2 timer. 		570

Leder Knut Evensen orienterte fra Kontrollutvalget og informerte om utvalgets framlegg.

Representantskapet i Norsk Sau og Geit vedtok i møte 21. oktober 2020 at det fra 1. januar 2022 gjøres en årlig justering av satsene for godtgjørelse for faste tillitsvalgte i henhold til prisstigningen siste år.

Fra september 2021 til september 2022 var denne på 6,9 %. Kontrollutvalget foreslo derfor en økning av alle satser på 6,9 % rundet opp til nærmeste 10-kr. Kontrollutvalget foreslo ikke økninger i noen satser utover dette.

Kontrollutvalget fremmet også forslag om at sats for «Øvrige styremedlemmer» skal økes til å bli sidestilt med sats for ledere i sentrale råd.

Det ble stilt spørsmål med økonomisk omfang av den foreslåtte endringen i godtgjøringer. Generalsekretær Lars Erik Wallin redegjorde at dette for 2023 ville beløpe seg til mellom kr 200.000 og 250.000.

Vedtak:

(23 stemmeberettigede.)

Framlegget fra Kontrollutvalget om at øvrige styremedlemmer skal ha godtgjørelse på lik linje med ledere for sentrale råd ble enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets framlegg om økning i samtlige satser i henhold til prisstigning på 6,9 % ble enstemmig vedtatt.

4/22 Prosess med budsjett for NSG 2023 v/nestleder Marthe Lang-Ree

I henhold til NSGs lagslover blir budsjett vedtatt av årsmøtet i mars året budsjettet skal gjelde for. Grunnleggende prosesser til budsjettet starter selvfølgelig mye tidligere enn dette og styret har dette til behandling i flere møter før årsmøtet.

I 2022 ble ikke endelig budsjett vedtatt før i ekstraordinært årsmøte 23. mai. I dette møtet ble det gitt klart uttrykk for at styret i høstens representantskapsmøte skulle orientere om arbeidet med budsjett for 2023.

Det arbeides ut ifra følgende plan:

- Oppstart av budsjettarbeidet september 2022
- Søknader om tilskudd (september/oktober):
 - Avl/semin (Jordbruksavtalen, omsetningsmidler)
 - Beitebruk (Jordbruksavtalen) ny i 2023
- Styredrøfting oktober 2022
- Presentasjon representantskapsmøtet oktober 2022
- Kjente forutsetninger (ved årsskiftet):
 - Fakturering medlemskontingent 2023
 - Seminsesongen 2022 (salg 2022, tilslag 2022)
 - Innvilgede tilskudd 2023
- Styrebehandling januar/februar 2023
- Behandling i Årsmøtet mars 2023

Virksomheten i Norsk Sau og Geit kan deles i 2 hovedområder. Dette er avls- og seminvirksomheten (inkludert NSGs FoU virksomhet) som utgjør ca. 65 % av omsetningen, samt organisasjons- og øvrig fagvirksomhet som står for den resterende delen av omsetningen.

Det er utarbeidet et foreløpig framlegg til budsjett for 2023 basert på kjente forutsetninger i oktober 2022.

For hele virksomheten er det budsjettert med et underskudd på kr 2.201.000.

Avl/semin budsjetterer et underskudd på kr 1.061.000, fordelt med kr 494.000 på sau/klima og kr 567.000 på geit.

For den øvrige organisasjonsdriften budsjetteres det med et underskudd på kr 1.140.000.

Framlegg til budsjett for Norsk Sau og Geit 2023

	Budsjett 2022			Budsjettframlegg 2023		
	Organisasjonen (0-899)	Avl/semin (900-1499)	Samlet hele virksomheten	Organisasjonen (0-899)	Avl/semin (900-1499)	Samlet hele virksomheten
Salgsinntekt	-2 547 000	-9 746 011	-12 293 011	-2 460 000	-24 424 000	-26 884 000
Kontingenter	-13 156 700	0	-13 156 700	-14 200 000	0	-14 200 000
Tilskudd	-136 000	-16 496 683	-16 632 683	-1 140 000	0	-1 140 000
SUM DRIFTSINNETEKTER	-15 839 700	-26 242 694	-42 082 394	-17 800 000	-24 424 000	-42 224 000
Varekostnad	7 571 500	9 557 570	17 129 070	7 940 000	7 847 000	15 787 000
Lønnskostnad	6 097 300	9 427 142	15 524 442	7 200 000	9 608 000	16 808 000
Avskrivning	560 600	501 299	1 061 899	600 000	502 000	1 102 000
Annen driftskostnad	4 153 300	9 912 683	14 065 983	3 800 000	7 528 000	11 328 000
SUM DRIFTSKOSTNADER	18 382 700	29 398 694	47 781 394	19 540 000	25 485 000	45 025 000
Annen rente/finansinntekt	-635 000	-25 000	-660 000	-600 000	0	-600 000
Annen rente/finanskostnad	0	0	0	0	0	0
SUM RENTEINNT/KOSTNAD	-635 000	-25 000	-660 000	-600 000	0	-600 000
	1 908 000	3 131 000	5 039 000	1 140 000	1 061 000	2 201 000
	<i>Underskudd</i>	<i>Underskudd</i>	<i>Underskudd</i>	<i>Underskudd</i>	<i>Underskudd</i>	<i>Underskudd</i>

Herav virksomhetsområde avl/semin sau (underskudd): 494 000
 Herav virksomhetsområde avl/semin geit (underskudd): 567 000
 Samlet avl/semin (underskudd): 1 061 000

Følgende hadde ordet i meningsutvekslingen:

Erlend Fossen (26), Sven Reiersen (43), Lars Erik Wallin (46), Gunbjørg Nygård Melkiorson (29), Kåre Blålid (16), Per-Joar Os Nesthun (19), Thor Blichfeldt (47), André Kristoffersen (13), Kjell Åge Torsen (25), May Britt Michelsen (31), Knut Evensen (24), Siv Bøifot (48), Elin Fuglestad (42), Pål Kjørstad (37)

Stikkord fra debatten:

- Underskudd i alle avdelinger. Blir ikke bedre av å flytte penger internt.
- Må både kuttes og skaffe friske midler
- Hva er styrets plan for å få ned underskuddet?
- Må gjøres en jobb for å få ned kostnadene på hele virksomheten
- Jobbes det godt nok for å skaffe mer midler. Har en regjering som er velvillig innstilt. Må kjenne vår besøkelsestid de neste 3 årene.
- Er et potensial for medlemsvekst, men da må det satses på medlemspleie
- Småfebonden må se nytten med å være med i NSG
- Er gjort en god jobb for å få ned kostnadene på avl/semin
- Hvorfor så stort underskudd på geit? Avlsarbeidet i verdenstoppen, men svært dyrt å jobbe faglig med en liten populasjon
- NSG må få ut informasjon om alt det gode arbeidet som blir gjort. Informasjon i sanntid.
- Mye informasjon stopper opp hos lokallagene.
- Turbulent forhold både til værringene og småraser. Må endring til.
- NSG bør opprette lukkede medlemssider.

- MinSide er våre lukkede medlemssider og disse blir utviklet fortløpende. Jobbes med pluss-sider
- Alt for krevende å logge seg inn på MinSide. Får ikke til to-faktor.
- Alle som har behov skal få hjelp med dette. Medlemmer som ikke har tillitsverv har ikke behov for to-faktor.
- Hovedtema i dette representantskapsmøtet er hvordan vi sammen skal gjøre organisasjonen vår bedre.

5/22 Skråblikk på NSG v/1. vara til styret Åshild Øritsland Våge

Åshild Øritsland Våge ble valgt inn som 1. vara til styret i NSGs årsmøte i mars 2022. Hun møter fast i alle styremøter
Hun ga representantskapet en frisk innføring i hvordan hun oppfattet organisasjonen som «vanlig» medlem før og hennes oppfatning etter i ha vært «inside» i et halvt år.
Fra å være misfornøyd og forbannet over et lukket, lite transparent og arrogant system i februar 2022 til å ha blitt mer fornøyd i august. Organisasjonen har mange viktige oppgaver som krever stor innsats. Det jobbes hard, men dette arbeidet må synliggjøres enda mer.
Åshild Øritsland Våge presiserte at de tillitsvalgte er nøkkelen til å komme videre med å lage NSG til en god plass å være.

6/22 Organisasjonen Norsk Sau og Geit

Hovedtema i høstens representantskapsmøte var å starte opp en grundig organisasjonsgjennomgang. Styret har hatt dette på programmet en tid og benyttet dette møtet for en drøfting med de sentralt tillitsvalgte i organisasjonen og fylkeslagene.

Styremedlem Ketil Trongmo innledet dette arbeidet med å presisere styrets behov for å få hjelp fra resten av organisasjonen til å stake ut retning for jobben framover.
Styret sin jobb er å se i glasskula og lage mål for framtiden. Hva skal NSG ha fokus på?
Hvordan kan vi være så attraktive at vi klarer å beholde medlemmer og få nye?
Samordne tanker forsamlingen har om framtiden, sette felles mål gjøre en jobb som styrker organisasjonen.
Hva fungerer, hva fungerer ikke, hva skal vi prioritere framover?

Styremedlem Else Horge Asplin innledet om NSGs styringsverktøy, hvilke har vi, hvordan bruker vi disse. Hva skjer hvis vi ikke bruker våre styringsverktøy rett?

Styremedlem Håvard Helgeland innledet om kommunikasjonen i NSG. Dette er det grunnleggende. Kan vi noen gang bli gode nok på å få ut informasjon? Hva er tjenestevei – oppover og nedover? Hvordan skal hele organisasjonen jobbe sammen?

Styremedlem Eivind Såstad Mjølne innledet om styrets arbeid revisjon av rådgivende organ. Styret har startet opp arbeidet og dette skal forankres i hele organisasjonen. Det er satt mange mål og disse endres over tid. En forutsetning at hele organisasjonen trekker i samme retning. Må være klare instruksjoner og klar definisjon av tjenestevei. Må få ned konfliktnivået.

Styreleder Ronald Cato Slemmen minnet om NSGs visjon – «Fornøye småfeholdere over hele landet». Hva ønsker vi med organisasjonen vår? Utrolig utvikling på mange områder, men vi må ha med oss alle på laget. Viktig med stor takhøyde i det arbeidet som nå settes i gang og at alle får fram det de mener.

Etter innledningene fra styret ble det gjennomført et omfattende gruppearbeid der møtelyden ble delt inn i 8 grupper. Ansatte som deltok i møtet ble også bedt om å jobbe med gruppebesvarelse.

Gruppene skulle i utgangspunktet jobbe med følgende spørsmål:

- Hvordan skape entusiasme og engasjement blant medlemmene?
- Hvordan gjøre NSG attraktiv for nye medlemmer?
- Hva er de 3 viktigste arbeidsområdene for NSG framover?
- Hva er tjenestevei i NSG?
- Hva skal det forventes av Representantskapet i NSG?
- Hva skal det forventes av styret og administrasjonen i NSG?

I møtet ble det brukt god tid på gruppearbeidet og påfølgende felles gjennomgang av gruppebesvarelsene.

Gruppebesvarelsene skal styret bruke videre i arbeidet med organisasjonsgjennomgangen for bearbeiding og framlegg for NSGs årsmøte.

7/22 Orienteringer fra Valgnemnda i NSG v/leder Ann Kristin Teksle

Plan fram til valgene i NSGs årsmøte 2023

Informerte om nemda og planlagt arbeide framover til årsmøtet 2023

Fremtidsplan:

- Brev til fylkeslagene hvor det ønskes tilbakemelding om forslag til kandidater før 15. november 2022
- Ber om tilbakemelding fra de som sitter om de ønsker gjenvalg før 15 november 2022
- Møte for å gå igjennom tilbakemeldinger
- Intervjuer med tillitsvalgte
- Innhente opplysninger om reell kompetanse
- Valgnemndas innstilling skal i henhold til NSGs lagslover være klar senest 4 uker før årsmøtet, dvs. 15. februar 2023

Valgnemndas klare melding til alle fylkeslag er at det må sendes innspill til Valgnemnda innen fristen 15. november. Alle oppfordres til å svare innen fristen slik at unødvendige purringer kan unngås.

7/22 Orienteringer fra NSG v/styret og administrasjonen

Inntektsmåling i jordbruket v/nesteleder Marthe Lang- Ree og generalsekretær Lars Erik Wallin

Stortinget oppnevnte ved kongelig resolusjon 13. august 2021 Inntektsberegningsutvalget ledet av professor Ola Honningdal Grytten.

Inntektsberegningsutvalgets oppgave har vært å vurdere grunnlag og forutsetninger for sammenligning av næringsinntekter i jordbruket med lønn for arbeidstakere.

Inntektsberegningsutvalget la fram sin innstilling mandag 3. oktober 2022 i form av NOU 2022:14 Inntektsmåling i jordbruket.

Landbruks- og matdepartementet har sendt dette på høring, med høringsfrist 16. januar 2023

Aktuelle spørsmålsstillinger så langt:

- Finne ut hva som er tallgrunnlaget for Grytten-utvalget
- Hvor mange av landets sauebønder er ikke tatt med i grunnlaget?
- Hvor mye kjøtt produserer disse?

Styret i NSG vil be om høringsinnspill fra organisasjonen ved fylkeslagene.

Frist for innspill settes til 1. desember 2022.

Styret planlegger et Teams-møte 2. november kl. 19:00 – 21:00. Fylkeslederne og evt. andre fra fylkesstyrene inviteres som observatører. Grytten-utvalgets medlem Håvard Bjørgen (sivilagronom og kornbonde) og Anders Bakke Klemoen (melkebonde og økonom) stiller i møtet.

Arbeidet fram mot Jordbruksforhandlingene 2023 v/generalsekretær Lars Erik Wallin

Det er fremdeles stor forventning til den «nye» ny regjeringen.

Arbeidet fram mot NSGs innspill til neste års jordbruksforhandlinger må forankres i innspill fra hele organisasjonen.

Styret vil ikke sende ut føringer for hva vi skal spille inn, men ønsker at fylkeslagene skal hente innspill fra lokallagene og sende prioritering på hva som er viktig i deres område.

Styret i NSG har bestemt at det i høst ikke sendes ut en oversikt over de ulike tilskuddsordningene og tilsvarende spørreskjema slik det var gjort i fjor.

Fylkene må sende endelig uttalelse 16. februar 2023.

Det er aktuelt å innhente info. fra NB og NBS. NSG vil også be om et møte med ny politisk ledelse i LMD.

Fylkes- og lokallagene må kommunisere med bondelag og småbrukarlag lokalt.

Ledermøter høsten 2022, v/generalsekretær Lars Erik Wallin

Husk å melde ønsket deltakelse fra NSG sentralt til generalsekretær.

Årsmøter 2023, v/generalsekretær Lars Erik Wallin

Fylkeslagene må sende anmodning om besøk fra NSG sentralt i god tid. Dette koordineres av generalsekretæren og henvendelser fra fylkeslagene skal sendes til ham.

8/22 Avslutning/Heve fanen/Vel hjem
v/kommunikasjonsrådgiver Yngve Ekern

Ordfører Ragnhild Sæle takket helt til slutt for et godt og konstruktivt møte.

Gardermoen, 19. oktober 2022

Ragnhild Sæle

Per-Joar Os Nesthun

Lars Olav Vanberg

(Protokollen signeres elektronisk etter godkjenning)

Vedlegg 1:

Leder Ronald Cato Slemmens tale til representantskapsmøtget 18. Oktober 2022

Vedlegg 1.

Leder Ronald Cato Slemmens tale til representantskapsmøtet i NSG 18. oktober 2022

Kjære kolleger!

Dette har også vært et annerledes år med krig i Europa. Stor usikkerhet rundt hva som skjer fra dag til dag. Men mat må vi ha, og der er vi helt klart en bidragsyter og det skal vi sjølvsagt være i framtida.

Marked

Det kom inn for lite lam de første ukene av slaktesesongen. Så det var en stor underdekning. Det har nok bedret seg noe utover. Salget ligger 2 % over sammenlignet med samme tida i fjor. Det som blir spennende å se er hvor stor saueslaktinga blir. Vi så at det ble slaktet mer søyer etter 1. mars i år enn i fjor. Vi vil kanskje se at det dessverre er flere som slutter etter saueslaktinga nå.

Geit

Geitedagene i Ørsta i slutten av august samlet ca. 70 deltagere. Der grovfôr-program, høstelinjer for grovfôr, celletallsprosjektet, betaling av melke kvalitet, avlsopplegg basert på genomisk seleksjon var mye av det som ble presentert. Så var det gledelig med mange av den yngre garde som hadde tatt turen til Ørsta. Jeg kunne merke en positiv vind blant de yngre.

Dyrsku'n

Så var det full «metangass» på Dyrsku'n i Seljord. Telemark Sau og Geit med bidrag fra NSG sentralt og administrasjonen. Metanmåleren vår ble vist frem. På standen hadde de besøk av landbruks- og matminister Sandra Borch og finansminister Trygve Slagsvold Vedum. Det ble gjort et godt innslag av vårt arbeid i forhold til klimamål, så nå må vi håpe på at de ser hva vi bidrar med og at det på sikt blir midler til drift av bilen. En stor takk til Telemark Sau og Geit som tok initiativ, tok kontakt og ville ha et opplegg. Takk til administrasjonen som kastet seg rundt og utarbeidet god informasjon. Dette ble virkelig bra. Sammen får vi det til!

Metanmåling

Jordbruket står for 9 % av det norske utslippet av klimagasser. Metan fra drøvtyggerne bidrar med halvparten av dette utslippet, fordelt på storfe og sau. Vi, på lik linje med alle andre i landbruket, har forpliktet oss til å redusere klimagassutslipp. Vi skal deltar i klimadugnaden og investerte i en Metanmåler. Vi har målt metanutslipp hos enkeltdyr og har videre regnet ut hvilke dyr som har de beste genene for lav metanproduksjon. Metanutslipp som egenskap går de andre egenskapene en høy gang. Vi har god arvbaherhet, vi kan måle og vi kan bidra. Nå må vi fortsette arbeidet for å finansiere bilen og gjøre det mulig å ta egenskapen inn i avlsarbeidet. Dette er virkelig vårt bidra i klimadugnaden og det må vi synliggjøre.

Gjeterhund

Vi skal være stolte av gjeterhundarbeidet som blir lagt ned. Gjeterhundkurs, trener, sølv i EM i Frankrike og ellers mange gode resultater. Det er nok mange andre konkurranser som kunne vært nevnt. Men jeg vil trekke frem NM i Leirfjord. Du verden for et arrangement. Det var en ståpå-vilje, entusiastiske mennesker og hunder selv om det regnet fra start til mål. Jeg oppfattet at det gikk på skinner.

NM hadde et meget høyt nivå på ekvipasjene, førere og hunder. Jeg vil trekke frem et navn fra NM, og det er Benjamin Birkeland 18 år gammel. Han deltok på sitt første NM. For en gutt. Så ivrig og entusiastisk. Kun to ord beskriver han godt. Han elsker å drive med gjeterhund og konkurranser. En får framtidstro og en stor glede av å prate med slike som Benjamin. Og en stor takk til Leirfjord Sau og Geit for et svært godt gjennomført arrangement.

Ull og klipp

Nok et svært godt gjennomført NM. NM i klipping og ullhåndtering på Oppdal satte ny rekord i antall deltagere i alle klasser, men 80 personer på 110 starter. Det ble lagt ned en utrolig god jobb av Oppdal Sau og Geit. De var bekymret for tida, men alt gikk også her på skinner og rammene ble holdt. Jeg har fått fortalt og tilbakemelding på at det var et svært godt engasjement som dro tilskuere, folk generelt så vel som entusiaster. Vel gjennomført Oppdal Sau og Geit!

Ny linje

En stor nyhet er at det blir ei ny linje ved folkehøgskolen på Gol, ei klippelinje. For ikke lenge siden var det nok utenkelig at noen skulle kunne på en skole for å lære seg å klippe sau og håndtere ull. Dette er et stort hjertebarn for leder i Ull- og klipprådet, Eirik Kolbjørnshus, og vi håper på nok søkere til linja slik at det blir satt i gang til neste høst.

Økonomi

Vi har nå søkt om produksjonstilskudd, og de fleste av dere har sikkert lagt merke til at det var en helt grei økning siden i fjor. Dette er en god endring, noe vi skal være glade for og vi i NSG må følge opp videre. Det som dessverre gir oss et skår i gleden er at kostnadene har steget, ja steget til himmels, og vi står på stedet hvil. Det var ikke meningen etter årets jordbruksoppgjør. Vi må bare jobbe videre for å tette inntektsgapet mellom oss innad i landbruket og mellom oss og andre yrkesgrupper.

Kampen om utmarka

Utmarksrådet har sammen med Oppland Sau og Geit har jobbet godt opp om omstillingsmidlene som ble gitt i Lesja og Skjåk. Vi i NSG mener at omstillingsmidler er en svært dårlig bruk av penger. Vi har sammen nådd frem med vårt budskap. I Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2023 er disse omstillingsmidlene tatt vekk.

Så har vi hatt nok en beitesesong med bjørn i Snåsa. Dette har det også blitt brukt mye tid på alle nivåer, fylkeslag og sentralt. Sentralt og Utmarksrådet ble koblet på når Mattilsynet meldte seg på med vedtak om tidlignsankt. Det ble felt 2 bjørner på skadefelling, men spørsmålet er om de riktige rovdyrene er felt. Mye god jobb er gjort, og det viser at samme er vi sterke.

Kjøtt i skole

Markedsrådet satte i gang prøveprosjektet «Kjøtt i skole» i vår. Vi har fått med Nortura på laget, og de har bidratt med kjøtt til opplegg i barne- og ungdomsskoler i vest, øst og nord. Vi i NSG er godt tatt imot i skolene og det settes pris på at vi bidrar til økt kunnskap om landbruk, klima og miljø og ikke minst viser at kjøtt av småfe kan brukes på lik linje med annet kjøtt. Vi vil få en rapport om dette prosjektet i løpet av året og håper at dette blir et opplegg som fylkes- og lokallag kan føre videre. Kunnskapen vi bidrar med kan bidra til økt bruk av kjøttet vi produserer.